

12.02.2013

VARHAISKASVATUSLAUTAKUNTA
ESITYSLISTA
2 - 2013

KOKOUSHUTSU

Kokousaika 12.02.2013 klo 16:15
Kokouspaikka Siltasaarenkatu 13, 2.krs Vakalk:n kokoushuone
Käsitellään Tällä esityslistalla mainitut asiat

Varhaiskasvatuslautakunta

12.02.2013

Asia

Sivu

VARHAISKASVATUSJOHTAJA

1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano	2
3	Pöydälle 05.02.2013 Hoitopaikkojen määrästä päättäminen	3
4	Varhaiskasvatusviraston käyttösuunnitelma vuodelle 2013	5
5	Maksuton kunnallinen lasten päivähoidon kerhotoiminta ajaksi 1.8.2013-31.12.2014	13
6	Varhaiskasvatuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sari Näreen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee erityistuen vahvistamista peruskouluissa ja päiväkodeissa	15
7	Varhaiskasvatuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle leikkipuistojen koululaisten ja pienten lasten perheille suunnattua avointa toimintaa koskevasta valtuutettu Julia Virkkusen toivomusponnesta	18
8	Varhaiskasvatuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle leikkipuistojen ja järjestöjen välistä yhteistyötä koskevasta valtuutettu Julia Virkkusen toivomusponnesta	20
9	Varhaiskasvatuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle lasten päivähoitopaikkojen riittävyyttä koskevasta valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponnesta	22

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta päättäneen todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet (varalla) ja (varalla) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

2

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätösehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta päättäneen, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

3

Hoitopaikkojen määrästä päättäminen

Pöydälle 05.02.2013

HEL 2013-001179 T 05 01 00

Päätösehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta päättäneen varhaiskasvatustoimen johtosäännön 4 §:n 1 momentin 17 kohdan nojalla määrätä, että varhaiskasvatusjohtaja päättää varhaiskasvatusviraston

- pysyvistä hoitopaikkojen määrän muutoksista, kun muutos on enintään 28 hoitopaikan suuruinen, sekä kaikista määräaikaista hoitopaikkojen määrän muutoksista ja
- hoitopaikkojen siirtämisestä varhaiskasvatusalueelta toiselle ja päivähoitoyksiköstä toiseen silloin, kun hoitopaikkojen kokonaismäärä ei muutu.

Esittelijä

Varhaiskasvatustoimen johtosäännön 4 §:n 1 momentin 17 -kohdan mukaan lautakunnan tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty, päättää mm. hoitopaikkojen määrästä sekä vahvistaa perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista.

Sosiaalilautakunta päätti 6.5.2008 (160 §) sosiaaliviraston hoitopaikkojen määrästä päättämisestä.

Sosiaalilautakunnan päätöksen mukaan päivähoidon johtaja päätti enintään 21 hoitopaikan suuruudesta pysyvästä muutoksesta. Varhaiskasvatuslautakunnalle esitetään, että muutos voisi olla enintään 28 hoitopaikan suuruinen. Muilta osin esitys vastaa sosiaalilautakunnan päätöstä.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Jaana Leikkilä, valmistelija, puhelin: 310 55728
jaana.leikkila(a)hel.fi

Tiedoksi

Varhaiskasvatusviraston toimistopäälliköt
Varhaiskasvatusviraston suunnittelijat

Päätöshistoria

Varhaiskasvatuslautakunta 05.02.2013 § 8

Pöydälle 05.02.2013

HEL 2013-001179 T 05 01 00

Päätös

Varhaiskasvatuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

05.02.2013 Pöydälle

Esittelijä muutti päätösehdotuksessa toisen ajatelmaviivan kohdalla olevassa tekstissä esiintyvät sanat "päivähoitoalueelta toiselle" kuulumaan "varhaiskasvatusalueelta toiselle".

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Jaana Leikkilä, valmistelija, puhelin: 310 55728
jaana.leikkila(a)hel.fi

4

Varhaiskasvatusviraston käyttösuunnitelma vuodelle 2013

HEL 2013-001171 T 00 01 01

Päätösehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta päättäneen hyväksyä varhaiskasvatusviraston vuoden 2013 käyttösuunnitelman tämän asian liitteen nro 1 mukaisena ja lähettää sen edelleen tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Lisäksi varhaiskasvatuslautakunta päättäneen vahvistaa käyttösuunnitelman 0,3 milj. euron määrärahavaruksen yksityisen päiväkotitoiminnan käynnistämistukeen kaupunginvaltuuston 11.11.2009 §:n 244 kohdalla hyväksymien myöntämisperiaatteiden mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginvaltuusto vahvisti 28.11.2012 talousarvion vuodelle 2013, ja kaupunginhallitus hyväksyi talousarvion noudattamisohjeet kokouksessaan 17.12.2012. Talousarvion noudattamisohjeet ovat esityslistan tämän asian liitteenä nro 2.

Varhaiskasvatustoimen talousarviokohta on 3 20. Varhaiskasvatustoimi kuuluu kaupungin talousarviossa pääluokkaan 3 sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimi. Varhaiskasvatusviraston talousarviokohdan 3 20 käyttömenojen loppusumma on kaupunginvaltuustoon nähden sitova.

Hallintokunnat täsmentävät talousarvion omiksi käyttösuunnitelmikseen. Käyttösuunnitelmien tulee perustua valtuuston talousarviossa asettamiin tavoitteisiin. Kaikkien virastojen ja liikelaitosten on laadittava vähintään talousarviokohtatasoinen käyttösuunnitelma. Käyttösuunnitelma sisältää viraston tai laitoksen tulostavoitteet ja niiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet ja vaadittavat resurssit sekä toimenpiteistä kertyvät tulot ja aiheutuvat kustannukset. Suunnitelmia tarkistettaessa on varmistettava, että sitovat tulostavoitteet ja toiminnalliset tavoitteet saavutetaan käytettävissä olevin määrärahoihin. Käyttösuunnitelmissa on esitettävä määrärahoihin ja tuloarviointiin liittyvät suoritukset, tunnusluvut ja toiminnalliset mitattavat tavoitteet.

Varhaiskasvatuslautakunta vahvistaa varhaiskasvatusviraston kuluvan vuoden käyttösuunnitelman. Sen jälkeen, kun lautakunta on hyväksynyt vuoden 2013 varhaiskasvatustoimen käyttösuunnitelman, se lähetetään tiedoksi talous- ja suunnittelukeskukselle.

Varhaiskasvatusviraston vuoden 2013 kustannuspaikkakohtaiset tulosbudjetit valmistuvat helmikuun 2013 loppuun mennessä. Tulosbudjettien laadinta aloitettiin organisaatiomuutoksen vuoksi joulutammikuussa. Käyttösuunnitelma ei sisällä varhaiskasvatusviraston tulojen ja menojen tiliryhmittäistä erittelyä. Kustannuspaikkakohtaiset tulosbudjetit tuodaan varhaiskasvatuslautakunnan hyväksyttäväksi ensimmäisen virallisen ennusteen käsittelyn yhteydessä huhti–toukokuussa 2013.

Varhaiskasvatustoimen sisäinen talousarvion seuranta perustuu varhaiskasvatusviraston talousarviokohdan vahvistettuun käyttösuunnitelmaan ja kustannuspaikkakohtaisiin tulosbudjetteihin. Kaupungin talousarvion seuranta perustuu kaupunginvaltuuston talousarviossa 2013 em. talousarviokohdan käyttöön osoittamiin määrärahoihin.

Talousarvioehdotukseen tulleet muutokset

Sosiaalilautakunta hyväksyi 29.5.2012 vuodelle 2013 talousarvioehdotuksen, joka sisälsi lasten päivähoidon vastuualueen eli vuoden 2013 alusta aloittaneen varhaiskasvatusviraston talousarvioehdotuksen. Varhaiskasvatusvirastolle oli annettu oma raaminsa sosiaalitoimen sisällä. Varhaiskasvatusviraston talousarvioehdotuksen käyttömenojen loppusumma oli 343,3 milj. euroa ja tulojen 35,4 milj. euroa. Varhaiskasvatusviraston uuden hallinnon (sosiaaliviraston hallinnosta siirtyneet 55 henkilöä ja neljä rekrytoitavaa henkilöä) järjestämiseen on talousarvion raamissa kohdennettu 8 milj. euroa.

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveysjaosto päätti 4.9.2012 (53 §), että sosiaali- ja terveysviraston hallinto- ja tukipalvelujen osastojen resurssien riittävyydestä tehdään selvitys sosiaali- ja terveyslautakunnalle sekä varhaiskasvatuslautakunnalle vuoden 2013 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Selvitys tehdään myös ruotsinkielisten palvelujen osalta.

Talousarvioehdotukseen 2013 on myöhemmissä käsittelyvaiheissa tehty seuraavat käyttömenojen lisäykset:

- kaupunginjohtajan talousarvioehdotuksessa 4.10.2012 lisättiin varhaiskasvatustoimen menoja 4 milj. euroa
- valtuustoryhmien neuvottelutuloksena 2.11.2012 lisättiin menoja 8 milj. euroa ryhmäkokojen pienentämiseen ja lapsimäärien kasvuun.

Valtuuston 28.11.2012 hyväksymän varhaiskasvatusviraston talousarvion menojen loppusumma on 355,3 milj. euroa ja tulojen loppusumma on 35,4 milj. euroa. Viraston kokonaisraamissa on otettu huomioon 28.2.2014 saakka voimassa olevien virka- ja työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset, joten vuoden 2013

palkankorotuksiin ei ole tulossa erillistä määrärahaa kaupunginhallitukselta.

Varhaiskasvatusviraston vuoden 2013 kärkihankkeet ja sitovat tavoitteet

Vuoden 2013 aikana varhaiskasvatusvirastossa jatketaan aikaisempina vuosina sosiaalivirastossa käynnistyneitä kärkihankkeita, jotka ovat:

1. Kerhotoiminnan vahvistaminen varhaiskasvatuspalvelujen monipuolistamiseksi kysyntää vastaavasti
2. Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen ja sairauspoissaolojen ehkäiseminen.

Varhaiskasvatusviraston sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2013 on asetettu strategisten tavoitteiden sekä niihin sisältyvien linjausten ja kärkihankkeiden pohjalta seuraavasti:

1. Asukasfooromit otetaan käyttöön varhaiskasvatusalueilla.
2. Varhaiskasvatuspalveluissa lisätään kerhotoiminnan piirissä olevien lasten suhteellista osuutta kaikista hoidossa olevista lapsista kysynnän mukaan ja sopivia kerhotiloja etsitään myös muista soveltuvista tiloista kuin päiväkodeista ja leikkipuistoista.
3. Yksityisen hoidon tuen piirissä olevien lasten määrä kasvaa edellisen vuoden tasoon verrattuna.
4. Lasten päivähoidossa pienennetään lapsiryhmien kokoja vuonna 2013 siten, että 3 vuotta täyttävien lasten hoitoisuuskerroin tarkistetaan neljä kertaa vuodessa.
5. Leikkipuistojen avointa toimintaa vahvistetaan myös koululaisten loma-aikoina sekä iltaisin ja viikonloppuisin myös yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Varhaiskasvatusviraston muut toiminnalliset tavoitteet

Varhaiskasvatustoimen Suoritteet	TP 2011	TA 2012	TB 2012	Kevät Tae 2013	Ennuste 4/2012	Hyväksytty Ta 2013	Ero Ta 2013- TB 2012
Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset 31.12.							
Omissa päiväkodeissa	18 827	18 430	18 494	18 858	19 480	19 920	1 426
Ostopalvelupäiväkodeissa	659	480	330	370	350	379	49
Perhepäivähoidossa	1 220	1 280	1 200	1 100	1 200	1 176	-24
Lasten kotihoidon tuki, lapset	8 414	8 620	8 620	8 620	8 620	8 620	0
Yksityisen hoidon tuki, lapset	2 083	2 340	2 340	2 540	2 450	2 540	200

Kerhoissa, lapset 31.12.	501	1 210	1 190	1 690	750	1 200	10
--------------------------	-----	-------	-------	-------	-----	-------	----

Varhaiskasvatusviraston toiminnalliset tavoitteet toteutuvat pääosin käytettävissä olevin määrärahoihin. Haasteen asettaa sitova tavoite, jonka mukaan lasten päivähoidossa pienennetään lapsiryhmien kokoja vuonna 2013 siten, että kolme vuotta täyttävien lasten hoitoisuuskerroin tarkistetaan neljä kertaa vuodessa. Sitovaa tavoitetta ei voida toteuttaa ennen, kuin tiedetään lasten määrän kehitys ja siitä aiheutuva menokehitys vuodelle 2013. Lasten määrän kehitystä seurataan ja sitovan tavoitteen toteuttamiseen palataan varhaiskasvatuslautakunnassa virallisten ennusteiden yhteydessä.

Vuonna 2012 oli tavoitteena, että kolme vuotta täyttävien lasten hoitoisuuskerroin tarkistetaan kuusi kertaa vuodessa. Laskennallisuuden muutos aiheuttaa kuukausittain muuttuvan sahaavan resurssitarpeen eri puolilla kaupunkia (kuva alla). Tämä lisää vaikeutta saada hoitopaikka toivotusta yksiköstä niinä kuukausina, jolloin laskennallisuuden muutetun laskutavan vuoksi hoitopaikkoja ei vapaudu. Laskennallisuuden muuttamista ei pidetä parhaana tapana asetettuun tavoitteeseen pääsemiseksi. Mikäli ennusteiden yhteydessä todetaan määrärahaa olevan vielä käytettävissä kasvavan lapsimäärän lisäksi, tulee miettiä vaihtoehtoisia tapoja tavoitteeseen pääsemiseksi. Tavoitteen toteuttaminen lisää päivähoidon menoja.

12.02.2013

Varhaiskasvatusvirasto, Ta-kohta 3 20

(1 000 euroa)	TP 2011	TB 2012	Ennuste 4/2012	TA 2013	TA 2013- TP 2011	TA 2013- Ennuste 4/2012	TA 2013- TB 2012
Tulot	33 305	35 524	34 716	35 351	2 046	635	-173
Käyttömenot*	325 249	330 730	343 320	355 345	30 096	12 025	24 615

* Lisätty hallinnon osuus vuosille 2011 ja 2012 yhdenvertaistamalla luvut.

Varhaiskasvatusviraston vuoden 2013 käyttösuunnitelman tulot, 35,4 milj. euroa, ovat 0,6 milj. euroa vuoden 2012 toteuma-arviota suuremmat ja 0,2 milj. euroa vuoden 2012 tulosbudjettia pienemmät.

Vuoden 2013 käyttösuunnitelman menot, 355,3 milj. euroa, ovat 24,6 milj. euroa vuoden 2012 menomäärärahaa suuremmat, joihin on lisätty hallinnon osuus. Muutos vuoden 2012 määrärahaan verrattuna johtuu mm. päivähoidon suoritelmäärän arvioidusta kasvusta. Päivähoitossa olevia lapsia esitetään olevan noin 1 500 enemmän kuin vuoden 2012 käyttösuunnitelmassa. Loppuosa muutoksesta aiheutuu kustannustason noususta (sisältää palkankorotukset), sitovasta tavoitteesta, jolla Helsinki on lisännyt hoito- ja kasvatushenkilön työaikaa lasta kohden enemmän kuin päivähoitoasetuksessa edellytetään (ryhmäkoon pienennys) sekä varhaiskasvatustoimen muista toiminnallisista muutoksista. Ero vuoden 2012 toteuma-arvioon, johon on lisätty hallinnon osuus, on 12 milj. euroa.

Varhaiskasvatustoimen menot toiminnoittain

Päiväkotihoidon vuoden 2013 käyttösuunnitelman menot ovat 241,6 milj. euroa, eli 20,1 milj. euroa vuoden 2012 menomäärärahaa suuremmat. Perhepäivähoidon menot ovat 16,3 milj. euroa, eli 0,6 milj. euroa suuremmat verrattuna vuoteen 2012. Lasten kotihoidon tuen menot ovat 52,6 milj. euroa, eli 1 milj. euroa suuremmat kuin vuonna 2012. Vastaavasti yksityisen hoidon tuen menot ovat 13,9 milj. euroa, eli 2,2 milj. euroa suuremmat vuoden 2012 käyttösuunnitelmaan verrattuna.

Leikkipuistotoiminnan menomääräraha vuonna 2013 on 13,7 milj. euroa, eli 0,3 milj. euroa suurempi verrattuna vuoden 2012 määrärahaan. Leikkitoiminnan (sis. kehitysvammaisten koululaisten leikkitoiminnan ja päiväkodeissa olevat kerhot) vuoden 2013 käyttömenot ovat 3,5 milj. euroa eli 0,1 milj. euroa suuremmat kuin vuonna 2012.

Kerhotoimintaan suunnatun palvelusetelin menomääräraha vuodelle 2013 on 0,02 milj. euroa, joka on samansuuruinen kuin vuoden 2012 käyttösuunnitelmassa. Määräraha mahdollistaa käytön lisäämisen vuonna 2013, koska käyttö on ollut vähäisempää vuonna 2012.

Yksityisiä palveluntuottajia tuetaan toiminnan käynnistämistuella, johon varataan vuoden 2013 käyttösuunnitelmassa, 0,3 milj. euroa. Vuonna käynnistämistukeen varattu määräraha oli 0,25 milj. euroa, joka on käytetty kokonaan. Yksityisen hoidon tuen Helsinki-lisien tasoa tarkastellaan vuoden 2014 talousarvion laadintavaiheessa.

Päivähoidossa on ollut käytössä ns. positiivisen diskriminaation määräraha, jonka suuruus vuoden 2013 käyttösuunnitelmassa on saman samansuuruinen kuin vuonna 2012, eli 0,85 milj. euroa. Rahalla on lisätty lainsäädännössä edellytettyä enemmän henkilöstöä kasvatustoimintaan edistämään lasten suotuisaa kasvua ja kehitystä.

Uudet ja peruskorjattavat tilat kasvattavat vuokramenoja noin 1,1 milj. euroa vuonna 2013. Varhaiskasvatusviraston hallinto on keskitetty osoitteeseen Siltasaarenkatu 13.

Päivähoidon entisen hallinnon (sis. varhaiskasvatusalueiden päälliköt, esikunnan, toimistosihteerit ja kiertävät lastentarhanopettajat) vuoden 2013 käyttösuunnitelman menot ovat 4,6 milj. euroa eli 0,1 milj. euroa suuremmat kuin vuonna 2012. Varhaiskasvatusviraston uuden hallinnon (sosiaaliviraston hallinnosta siirtyneet 55 henkilöä ja neljä rekrytoitavaa henkilöä) järjestämiseen on vuonna 2013 kohdennettu 8 milj. euroa.

Ruokakulttuuriohjelman mukaista luomuruoan osuutta lasten ruokailussa ei lisätä vuoden 2013 aikana, vaan luomuohjelmaa jatketaan vuoden 2012 määrärahasella. Luomuruoan saatavuutta ja hintatasoa seurataan.

Hyväksyessään talousarvion valtuusto on edellyttänyt, että vuoden 2013 aikana tehdään selvitys mahdollisen uuden kielikylpyryhmän perustamisesta Päiväkotitietoon. Järjestettäessä kielikylpyä sovitaan yhteisesti siitä, miten varhaiskasvatuksen kielikylvystä siirrytään peruskouluun. Perusopetus ei ole laajentamassa kielikylpyä Lauttasaareen, mistä syystä ei ole tarkoituksenmukaista lisätä varhaiskasvatuksen osalta kielikylpyä Lauttasaareen. Opetustoimen kanssa käydään vuosittain keskusteluja kielikylvyn järjestämisen mahdollisuuksista ja asiaan palataan mm. Jätkäsaaren hankkeiden yhteydessä.

Varhaiskasvatuksen avoimen toiminnan jatkuvuus turvataan. Varhaiskasvatuspalveluja monipuolistetaan jatkamalla kunnallisen kerhotoiminnan ja palvelusetelin avulla yksityisen kerhotoiminnan lisäämistä. Tavoitteena on vähentää päiväkotihoidon tarvetta. Kerhotoiminnan lisäämistä tuetaan kerhojen maksuttomuudella 31.7.2013 asti. Maksuttomuuteen esitetään jatkoa 31.12.2014 saakka.

Varhaiskasvatusviraston yhtenä keskeisenä tavoitteena on kehittää vuorovaikutusta asiakkaiden ja alueen asukkaiden kanssa lisäävä asukasfoorumirakenne varhaiskasvatusalueille. Vuoden 2013 sitovana tavoitteena on asukasfoorumien käyttöönotto varhaiskasvatusalueilla.

Varhaiskasvatusviraston henkilöstömäärä

Varhaiskasvatusviraston henkilöstömäärän lisäys vuoden 2012 käyttösuunnitelmaan verrattuna on 318 henkilöä. Tarkasteltaessa henkilöstömäärän muutosta vuoden 2012 marraskuun toteumaan verrattuna tulee huomioida uuteen virastoon sosiaaliviraston hallinnosta siirtyneet 55 henkilöä sekä neljä rekrytoitavaa henkilöä. Lisäksi varhaiskasvatusviraston henkilöstömäärä kasvaa vuonna 2013 noin 72 hoito- ja kasvatushenkilöstöön kuuluvalla työntekijällä, mikä johtuu arvioidusta lapsimäärän kasvusta. Yhteensä henkilöstömäärän lisäys vuonna 2013 lasten päivähoidon vastuualueen vuoden 2012 marraskuun toteutuneeseen henkilöstömäärään verrattuna on 131 henkilöä.

Kokouksessa jaetaan pöytäkirjanote varhaiskasvatusviraston henkilöstötoimikunnan pöytäkirjasta 30.1.2013. Myös varhaiskasvatusviraston järjestöneuvottelukunta käsittelee varhaiskasvatusviraston vuoden 2013 käyttösuunnitelmaa.

Esittelijä

Lisätiedot

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Armi Vaden, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43346
armi.vaden(a)hel.fi
Sampo Pajari, talouspäällikkö, puhelin: 310 24136
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varhaiskasvatusviraston käyttösuunnitelma 2013.pdf
- 2 Vuoden 2013 talousarvion noudattamisohjeet.pdf

Otteet

Ote
Vastaanottajat

Otteen liitteet
Liite 1

5

**Maksuton kunnallinen lasten päivähoidon kerhotoiminta ajaksi
1.8.2013-31.12.2014**

HEL 2012-007528 T 05 01 03

Päätösehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta päättäneen jatkaa lasten päivähoidon kerhotoiminnan maksuttomuutta ajaksi 1.8.2013 – 31.12.2014.

Esittelijä

Sosiaalilautakunta päätti 17.5.2011 (178 §) hyväksyä kunnallisen lasten päivähoidon kerhotoiminnan maksuttomuuden aikana 1.8.2011 – 31.7.2013.

Varhaiskasvatusvirastossa pyritään kohti joustavampia palvelukokonaisuuksia lisäämällä ja kehittämällä avoimia varhaiskasvatuspalveluja kerhotoimintana sekä yksityisenä kerhotoimintana palvelusetelillä tuettuna. Samalla selvitetään mahdollisuutta muiden soveltuvien aamupäivisin vapaana olevien tilojen yhteiskäyttöön kerhotoiminnan osalta. Päivähoidon tavoitteena vuodelle 2013 on, että kunnallisessa ja yksityisessä kerhotoiminnassa olevien lasten suhteellinen osuus kasvaa.

Käyttösuunnitelmassa esitetään käynnistyneiden kärkihankkeiden jatkamista vuoden 2013 aikana. Yksi niistä on kerhotoiminnan vahvistaminen palvelujen monipuolistamiseksi. Nykyinen voimassaoleva päätös maksuttomuudesta päättyy heinäkuussa 2013. Kerhotoiminta on lisääntynyt ja sitä kehitetään edelleen voimakkaasti. Koska päivähoidon rakennemuutosta pidetään perheiden valinnanvapauden kannalta tärkeänä, esitetään maksuttomuuden jatkamisesta runsaalla vuodella, jotta toiminnan kehittymisen vaikutuksia voidaan arvioida. Arviointi tehdään vuoden 2014 syksyn aikana.

Lasten kerhotoiminta on päivähoitolain mukaista leikkitoimintaa. Leikkitoiminnan kerhot on suunnattu kotihoodossa oleville lapsille. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvan kerhotoiminnan maksuttomuus lisää sen houkuttelevuutta perheiden pohtiessa vaihtoehtoa päivähoidolle.

Leikkitoiminnan kerholla on toimintasuunnitelma. Kerhon tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja ystävyyssuhteita. Kerhossa on suunniteltua ja ohjattua leikkiä ja toimintaa yhdessä toisten lasten kanssa.

Joulukuussa 2012 kerhoissa oli 746 lasta. Kerhoja toimi tuolloin 13 päiväkodissa ja 23 leikkipuistossa. Käyttösuunnitelmassa on otettu huomioon kerhotoiminnan maksuttomuus. Kevyemmän palvelumuodon käytön myötä säästettävät menot ovat huomattavasti suuremmat kuin maksuttomuudesta menetetyt tulot.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Pirjo Verta, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 43206
pirjo.verta(a)hel.fi

Otteet

Ote

Varhaiskasvatusvirasto

6

**Varhaiskasvatuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Sari Näreen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee
erityistuen vahvistamista peruskouluissa ja päiväkodeissa**

HEL 2012-015502 T 00 00 03

Päätösehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta päättäneen antaa aloitteesta
kaupunginhallitukselle seuraavansisältöisen lausunnon.

Lapsen varhaiskasvatuksessa tarvitsema tuen taso arvioidaan aina
yksilöllisesti ja arvio tehdään tarvittaessa yhteistyössä muiden
asiantuntijoiden, kuten lasta hoitavan lääkärin, perheneuvolan tai
lastensuojelun kanssa.

Tukeminen voi olla luonteeltaan yleistä varhaiskasvatuksellista
tukemista, esimerkiksi toiminnan eriyttämistä, pienryhmätoimintaa ja
yksilöllisempää toiminnan suunnittelua. Tällöin tuki toteutetaan
päivähoidon lähipalveluissa.

Tarvittaessa tukemista voidaan tehostaa muun muassa ryhmäkoon
pientämällä, erityispedagogisen asiantuntemuksen lisäämisellä
lapsiryhmässä tai avustajapalveluilla. Tämäkin voidaan toteuttaa
pääsääntöisesti perheen asuinalueella sijaitsevassa päiväkodissa.

Silloin, kun lapsen hoito, kasvatus ja opetus sitä edellyttää, ja tuen
tarve on mittavaa, järjestetään erityispedagoginen tuki erityis- tai
integroidussa erityisryhmässä. Näissä ryhmissä lapsimäärä on
tavallista pienempi vaihdellen 6–12 lapsen välillä. Suomenkielisessä
päivähoidossa on 1 140 erityistä tukea saavaa lasta, joista 258 lasta
(22,6 %) on erityis- tai integroiduissa erityisryhmissä.

Yleensä päiväkodin sisällä toiminta järjestetään siten, että päivän
aikana lapset toimivat pienryhmissä joko yhden tai kahden hoidosta ja
kasvatuksesta vastaavan työntekijän ohjauksessa. Tällöin toiminta
suunnitellaan lasten kasvatukseen tai opetukseen sisältyvien
tavoitteiden, lasten iän, kiinnostuneisuuden, lapsen erityistarpeiden,
lapsen oman valinnan tai henkilökunnan erityisosaamisen perusteella.
Erityistä tukea tarvitsevien lasten kohdalla painottuu perheiden
osallisuus ja erityisen tuen yksilöllinen luonne.

Vanhemmat osallistuvat lapsen kuntoutussuunnitelman laadintaan,
toteutukseen ja arviointiin. Tässä yhteydessä sovitaan, miten
aistiherkkien lasten tarpeet otetaan huomioon toimintaympäristössä,
sekä hoidon ja kasvatuksen ja opetuksen järjestämisessä. Lapsen
kasvua ja kehitystä seurataan, toimintaa arvioidaan ja lapsen

varhaiskasvatussuunnitelma päivitetään yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa vähintään kerran vuodessa lapsen syntymäpäivän tietämillä.

Esiopetusvuoden keväällä lapsesta tehdään tarvittaessa pedagoginen arvio tai selvitys ja sovitaan opetustoimen edustajien ja huoltajien kanssa lapsen opetusjärjestelyihin ja lapsen tukeen liittyvistä tarpeista.

Päivähoidossa olevan 4-vuotiaan lapsen laaja terveystarkastus tehdään yhteistyönä perheen, päivähoidon ja neuvolan kesken ja tätä kutsutaan Hyve-malliksi. Hyve-malli koostuu päivähoidossa käytävästä 4-vuotiaan lapsen varhaiskasvatuskeskustelusta ja neuvolan laajasta terveystarkastuksesta, joka sisältää neuvolaterveydenhoitajan sekä neuvolalääkäriin tarkastuksen. Terveysdenhoitajan tarkastus sisältää myös leikki-ikäisen lapsen neurologisen arvion.

Varhaiskasvatuslautakunta pitää tärkeänä, että päivähoitoryhmät pysyvät kohtuullisen kokoisina, lapsen tuen tarve arvioidaan yksilöllisesti sekä järjestetään tarvittavat tukitoimet ja yhteistyö perheneuvolan, lastensuojelun ja muiden asiantuntijatahojen kanssa.

Esittelijä

Hallintokeskus on lausuntopyynnöllään 21.1.2013 pyytänyt varhaiskasvatuslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle 15.3.2013 mennessä Sari Näreeseen ym. valtuustoaloitteesta.

Aloitteessa edellytetään, että päivähoidossa ja opetustoimessa erityistueksi ymmärretään se, että päivähoitoryhmät pysyvät kohtuullisen kokoisina eikä aistiherkkiä ja muita erityistuen tarpeessa olevia lapsia sijoiteta liian suuriin hoito- tai opetusryhmiin. Tämä edellyttää sitä, ettei erityisluokkia eikä -tukea pureta, vaan tarpeen mukaan vahvistetaan sekä koululääkäriresursseihin lisätään kiertävä neurologi. Vastaavat resurssit on taattava päivähoidossa. Aloite on esityslistan tämän asian liitteenä.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Pasi Brandt, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi

Liitteet

1 Näre Sari valtuustoaloite Kvsto 14.11.2012 asia 15

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

12.02.2013

Vakaj/6

Varhaiskasvatusvirasto

7

Varhaiskasvatuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle leikkipuistojen koululaisten ja pienten lasten perheille suunnattua avointa toimintaa koskevasta valtuutettu Julia Virkkusen toivomusponnosta

HEL 2012-010163 T 00 00 03

Päätösehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta päättäneen antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavansisältöisen lausunnon.

Helsingissä on 67 leikkipuistoa eri puolilla kaupunkia. Puistot ovat kaupunkilaisten käytössä ympäri vuoden. Toiminta on avointa ja maksutonta.

Leikkipuistoissa järjestetään aamupäivisin erilaista pikkulapsiperheille tarkoitettua toimintaa sekä ulkona että sisällä. Iltapäivisin leikkipuistoissa on koululaisten iltapäivätoimintaa ja mahdollisuus osallistua maksulliseen välipalaan. Leikkipuistojen ulkotilat ovat perheiden käytössä iltapäivisin.

Leikkipuistoyksiköissä tehdään loma-aikojen toiminnasta kaupunkitasoinen ja alueellinen suunnitelma. Suunnitelmalla turvataan tarpeen mukainen palvelu myös koulujen loma-aikoina, jolloin leikkipuistotoiminnan pääpaino on koululaisten toiminnassa. Leikkipuistojen loma-aikojen toiminta on suunnattu kaikille helsinkiläisille koululaisille, myös perusopetuslain mukaisessa iltapäivätoiminnassa oleville koululaisille.

Leikkipuistoissa tapahtuvaa pienten lasten kerhotoimintaa on lisätty. Toimintaa kehitetään yhteistyössä alueen päivähoidon, leikkipuistojen ja vanhempien kanssa.

Vuoden 2013 alussa perustettu varhaiskasvatusvirasto jatkaa aiempaa leikkipuistoissa toteutettua toimintaa. Leikkipuistotoiminnasta vastaa leikkipuistotoiminnan päällikkö, ja johtavat leikkipuisto-ohjaajat kehittävät asiakaslähtöistä toimintaa alueille kuten aiemminkin. Yhteistyössä leikkipuistojen asiakkaiden ja henkilökunnan kanssa mietitään toimintoja siten, että monipuolinen toiminta lapsille ja perheille jatkuu.

Esittelijä

Hallintokeskus on lausuntopyynnöllään 4.9.2012 pyytänyt varhaiskasvatuslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle 31.3.2013 mennessä valtuutettu Julia Virkkusen toivomusponnosta,

jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 6.6.2012 samalla, kun se päätti varhaiskasvatustoimen organisaation perustamisesta.

Toivomusponsi kuuluu seuraavasti: "Päätätessään varhaiskasvatusviraston perustamisesta ja hyväksyessään sen johtosäännön valtuusto edellyttää että selvitetään, miten leikkipuistojen koululaisille ja pienten lasten perheille suunnattu avoin toiminta pystytään turvaamaan nykyisessä laajuudessaan ja myös koululaisten loma-aikoina."

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Pirjo Pekkala, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 56404
pirjo.pekkala(a)hel.fi

Tiedoksi

Kaupunginhallitus
Varhaiskasvatusvirasto

8

**Varhaiskasvatuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
leikkipuistojen ja järjestöjen välistä yhteistyötä koskevasta
valtuutettu Julia Virkkusen toivomusponnosta**

HEL 2012-010164 T 00 00 03

Päätösehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta päättäneen antaa asiasta
kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon.

Leikkipuisto on toiminta-ajatuksensa mukaisesti lapsiperheiden
yhteinen toiminta-areena. Se on leikin, kasvun ja oppimisen paikka
sekä koululaisten turvallinen iltapäiväpaikka. Leikkipuistotoiminta
mahdollistaa myös varhaisen tuen ja ennaltaehkäisevän työn.
Leikkipuistosta saa tietoa alueen muista lapsiperheille suunnatuista
palveluista. Alueen asukkaat ovat tervetulleita mukaan toiminnan
suunnitteluun.

Helsingin 67 leikkipuistossa tehdään yhteistyötä järjestöjen kanssa.
Yhteistyömuodot ja yhteistyöjärjestöt vaihtelevat alueittain.
Kumppanuusyhteistyötä tehdään lasten ja koululaisten
harrastetoimintaa järjestävien järjestöjen kanssa samoin kuin
lapsiperheiden parissa toimivien järjestöjen kanssa. Monet
leikkipuistojen avoimet toiminnot, kuten leikkipuistojen yhteiset isommat
juhlatapahtumat, kirpputorit ja tapahtumapäivät järjestetään usein
yhdessä järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa.

Yhteistyötä järjestöjen kanssa tehdään esimerkiksi tarjoamalla tiloja
perhekahvila-, musiikkileikkikoulu- sekä mummo- ja vaaritoiminnalle.
Järjestöt käyttävät leikkipuiston aluetta koululaisten grilli- ja peli-
iltapäivien tapahtumapaikkana ja koululaisia ohjataan siten liikunta- ja
urheilutoiminnan piiriin. Joissakin leikkipuistoissa järjestetään
yhteistyössä työväenopistojen ja järjestöjen kanssa suomen kielen
koulutusta maahanmuuttajataustaisten kotiäitien ryhmille.
Samanaikaisesti leikkipuiston henkilökunta vastaa näiden äitien pienten
lasten toiminnasta.

Järjestöjen kanssa toteutetaan myös perheiden tukiverkostotoimintaa.

Leikkipuiston tiloja vuokrataan iltaisin ja viikonloppuisin asukkaiden ja
asukasyhdistysten käyttöön. Leikkipuistojen tiloja vuokrattiin viime
vuonna noin 2220 tuntia, keskimäärin 32 tuntia/leikkipuisto. Alueellista
vaihtelua on melko runsaasti.

Kun tiloja käytetään toimintaan, joka järjestetään yhdessä
varhaiskasvatustoimen kanssa tai järjestettävä toiminta tai tilaisuus

tukee alueen lapsiperheiden toimintaa, maksua ei peritä järjestäjältä eikä myöskään toimintaan osallistuvilta.

Varhaiskasvatusviraston vuoden 2013 käyttösuunnitelmassa sitovana tavoitteena on leikkipuistojen avoimen toiminnan vahvistaminen myös koululaisten loma-aikoina sekä iltaisin ja viikonloppuisin yhteistyössä järjestöjen kanssa. Tavoitteen toteutuminen edellyttää yhteistyön laajentamista järjestöjen kanssa. Tavoitteeseen liittyen kartoitetaan helmikuun aikana leikkipuistojen järjestöjen kanssa tekemä yhteistyö ja kartoituksen pohjalta jatketaan yhteistyön syventämistä ja laajentamista.

Esittelijä

Hallintokeskus on lausuntopyynnöllään 4.9.2012 pyytänyt varhaiskasvatuslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle 31.3.2013 mennessä valtuutettu Julia Virkkusen toivomusponnosta, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 6.6.2012 samalla, kun se päätti varhaiskasvatustoimen organisaation perustamisesta.

Toivomusponsi kuuluu seuraavasti: "Päätäessään varhaiskasvatusviraston perustamisesta ja hyväksyessään sen johtosäännön valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet vahvistaa leikkipuistojen ja järjestöjen välistä yhteistyötä."

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Pirjo Pekkala, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 56404
pirjo.pekkala(a)hel.fi

Tiedoksi

Kaupunginhallitus
Varhaiskasvatusvirasto

9

Varhaiskasvatuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle lasten päivähoitopaikkojen riittävyttä koskevasta valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponnosta

HEL 2012-010165 T 00 00 03

Päätösehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta päättäneen antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavansisältöisen lausunnon.

Varhaiskasvatusviraston palvelujen järjestämisen tavoitteena ovat oikein kohdennetut ja oikea-aikaiset palvelut. Tavoitteena on viraston ja varhaiskasvatusalueiden tarpeita palveleva kokonaisuus sekä asiakkaiden että kaupungin talouden näkökulmasta. Lähtökohtana suunnittelulle on alle kouluikäisten lasten väestökehityksen aiheuttamat muutostarpeet palvelujen järjestämiselle. Lisäksi palveluverkkosuunnittelussa otetaan huomioon kullekin suunnittelukaudelle asetetut strategiat, talousarvion tavoitteet ja linjaukset. Päivähoidon palveluverkkoa tarkastellaan päiväkotien, perhepäivähoidon ja leikkipuistojen kokonaisuutena (sisältää kerhotoiminnan) sekä yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa. Suunnittelussa päivähoidon ja leikkitoiminnan eri palvelumuotojen käyttöä seurataan ja otetaan huomioon myös yksityinen päivähoitotarjonta.

Pitkän tähtäimen palvelujen suunnittelussa varhaiskasvatusvirasto tekee tiivistä yhteistyötä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa asuinalueiden eri kaavoitusvaiheissa. Tässä yhteydessä arvioidaan alle kouluikäisten lasten palvelutarpeita, olemassa olevia varhaiskasvatuspalveluja sekä mahdollisten uusien palvelutilojen tarvetta. Palvelujen järjestämisen kannalta on tärkeää, että uusien palvelutilojen rakentamishankkeet pysyvät samassa aikataulussa alueiden muun rakentamisen kanssa.

Varhaiskasvatuspalvelujen palveluverkon lyhyen aikavälin kokonaissuunnitelma laaditaan kaksi kertaa vuodessa, ja se tuodaan varhaiskasvatuslautakuntaan tiedoksi. Alueellisen palveluverkon kysynnän ja tarjonnan tasapainon ylläpitämiseksi palveluverkkoa tarkastellaan myös kuukausittain, jolloin väestömuutosten rinnalla tarkastellaan palvelutarpeen muutoksia päivähoidon hakijoiden määrien kautta.

Varhaiskasvatusvirasto tekee jatkuvaa yhteistyötä kiinteistöviraston tilakeskuksen kanssa päivähoitotiloihin liittyen sekä pidemmän että lyhyemmän aikavälin palvelutilaverkon kehittämiseksi.

Varhaiskasvatusvirasto esittää vuosittain osana talousarvion laatimisprosessia uudet tilatarpeet kiinteistöviraston tilakeskukselle. Varhaiskasvatuslautakunta hyväksyy omalta osaltaan talousarvioehdotuksen yhteydessä varhaiskasvatustoimen tulevien vuosien tilahankkeet.

Talousarvioehdotuksessa kuvataan uusien päivähoitopaikkojen aiheuttamat henkilöstötarpeet ja -kustannukset, tilojen vuokravaikutukset sekä muut toiminnan käynnistämisen aiheuttamat investointikustannukset.

Esittelijä

Hallintokeskus on lausuntopyynnöllään 4.9.2012 pyytänyt varhaiskasvatuslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle 31.3.2013 mennessä valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponnosta, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 6.6.2012 samalla, kun se päätti varhaiskasvatustoimen organisaation perustamisesta.

Toivomusponsi kuuluu seuraavasti: "Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kun varhaiskasvatus saa oman virastonsa ja budjettinsa, niin se yrittää vaikuttaa siihen, että lasten päivähoitopaikkoja on kaikissa kaupunginosissa riittävästi."

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, suunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Tiedoksi

Kaupunginhallitus
Varhaiskasvatusvirasto